

Dryp
vandt

er forskel på de forskellige grupper af roser. Oftest er det hos de lavtvoksende, storblomstrede roser (tehybriderne) og buketroserne (floribundaroser), vi har de fleste sygdomsproblemer. Hos kraftigere roser og vildroserne ses også svampesygdomme, men planternes størrelse og livskraft gør dem i stand til at modstå selv kraftige svampeangreb.

Kendte rosensygdomme

Bladlus, larver af bladhvæpse og sommerfuglelarver kan de fleste acceptere i mindre målestok. I sommerens løb rydder svirreflugtelarver, snyltehvæpse og galmyglarver nemlig ofte helt op i bestanden. Værre er det med svampesygdomme. Allerede om foråret ses stråleplet. De lidt diffuse, mørke pletter på bladene gør, at disse falder af nedfra og opefter. I juli/august ses rosenskimlen som små, mørke bladpletter, der også giver bladfald, men her taber roserne ofte de øverste blade først. I fugtigt vejr kan man på bladens bagside se en hvid belægning, som har givet den navnet "falsk meldug". "Ægte" meldug er en svampesygdom, vi både kender fra roser og andre plantearter.

Uanset om man er til gamle recepter og husråd eller nyere kemiske plantebeskyttelsesmidler, er det næsten uoverkommeligt at skulle sprøjte det meste af sommeren. Taktikken – også ud fra

miljømæssige hensyn – er derfor at give rosenplanterne de bedste muligheder for selv at bekæmpe sygdomme.

Pasning og pleje

Start med at vælge et godt voksested, hvor der ikke før har vokset roser. De fleste roser ynder sol og et fritliggende voksested, som ikke ligger helt i læ, men heller ikke på et forblæst hushjørne. Solen og lidt luft sørger for hurtig optørring af bladene efter regnvejr, så svampesporer ikke når at spire.

Roser skal gødes. Gøder du med NPK, for eksempel 14-3-15, der indeholder mikronæringsstoffer og forholdsvis meget kalium, skal du begynde i slutningen af marts eller begyndelsen af april. Når knopperne er store, gøder du anden gang og tredje gang, når det første hold roser afblomstrer. En spiseskefuld per rose per gang er passende. Er roserne ikke remonterende, skal du kun gøde tidligt forår og efter afblomstring. Gød ikke med kvælstof (N) efter 1. august. Det skader overvintringen. Tilfør eventuelt også kompost eller omsat husdyrgødning – eller gød udelukkende med kompost og husdyrgødning. Dækker du med flis, skal der bruges mere i starten. Organisk gødning er længere tid om at virke og holder længere, men ikke hele sæsonen. Derfor skal du gøde lidt tidligere, når

du bruger organisk gødning, og slutte en måneds tid før.

Beskær roserne, så der er lys og luft mellem planterne, og fjern visne grene og sygdomsramte blade. Det er vigtigt, at roserne aldrig mangler vand. Selv om foråret kan der ofte være behov for en grundvanding i april og maj for at sikre, at planterne ikke bliver stressede og dermed modtagelige for sygdomme. Klipper du kraftigt ned om foråret, får du bugt med en del overvintrende svampesygdomme.

Acceptér det uperfekte

Roser kan angribes af mange plantesygdomme og skadedyr. Prøv at acceptere, at roser ikke altid er helt perfekte. Naturen går sin gang, og klimaet svinger fra år til år med varierende sygdomsangreb til følge. Accepterer du disse forhold, vil glæden ved rosedyrkning langt overstige ærgrelserne, når det så går mindre godt.

5 gyldne regler

- Vælg sygdomsmodstandsdygtige sorter.
- Placér roserne solrigt.
- Giv roserne tilpas med næring.
- Vand jorden i tørre perioder.
- Lær at acceptere enkelte pletter på bladene.

De værste fjender

Stråleplet

Stråleplet ses som sorte, uregelmæssige pletter på bladoverfladen. Strålepletsvampen overvintrer sammen med gamle blade på

jorden og spredes herfra om foråret. Fjern du gamle blade om efteråret, planter modstandsdygtige sorter (hvis du kan finde dem) og undgår at vande på bladene sent på dagen, er succesen næsten i hus. Stråleplet trives især, hvis vejret har været koldt og fugtigt tidligt på sæsonen.

Rosenmeldug

Meldug kender de fleste. Den hvide, melede belægning ses især på nyudviklede blade i hele vækstsæsonen. Svampesygdommen spredes med vinden over store afstande. Den kræver fugtighed for at spire, men sporerne spredes i tørt vejr, og roser, som mangler vand, angribes langt hyppigere. Rosensorter har forskellig modtagelighed for meldug. Roser, der står i fuld sol hele dagen og ikke har for tæt et løv, rammes sjældent af meldug. Smittespredningen nedsættes, hvis man fjerner de første blade med meldug.

Rosenskimmel

Rosenskimmel forveksles ofte med stråleplet. De mørke pletter er dog mindre, flere og mere regelmæssige. På bagsiden af bladene kan der i fugtigt vejr ses en hvid belægning. Sygdommen kommer først hen på sommeren og udvikler sig især i den fugtige sensommer, hvor nattemperaturen falder, og der dannes dug på bladene. Sporerne kræver mindst fire timers bladfugtighed for at kunne spire. Svampesygdommen medfører bladfald – ofte fra toppen og ned. Kuren er den samme som mod stråleplet.

